

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

geografia klasy 5, 6, 7, 8

szkoła podstawowa

I. ZASADY PSO

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o zakresie wymagań z geografii, o sposobie i zasadach oceniania oraz gdzie można znaleźć dokument PSO na stronie internetowej szkoły.
2. Sprawdziany podsumowujące działy są obowiązkowe i każdy uczeń jest zobowiązany je napisać. Jeśli ucznia nie było w dniu sprawdzianu w szkole, pisze go w terminie uzgodnionym z nauczycielem, jednak nie później niż w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu do szkoły.
3. Sprawdziany są zapowiadane z 1-tygodniowym wyprzedzeniem.
4. Osoby, które za sprawdzian nie otrzymają oceny pozytywnej mogą go poprawić po umówieniu się z nauczycielem.
5. Uczeń jest zobowiązany do noszenia zeszytu przedmiotowego oraz podręcznika.
6. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć 2 razy w semestrze (przy 2 godzinach zajęć tygodniowo) lub 1 raz w semestrze (przy 1 godzinie zajęć w tygodniu).
7. Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy.
8. Za prace domowe uczeń otrzymuje plusy, półplusy lub minusy, których grupy zebrane po 4 tworzą ocenę według poniższego klucza:

++++ ocena bdb
+++– ocena db+
+++– ocena db
+++– ocena dst+
++–– ocena dst
++–– ocena dop+
+--- ocena dop
+--- ocena dop-
---- ocena ndst.

II. TREŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE NA LEKCJI GEOGRAFII

Ocenie podlegają:

- sprawdziany pisemne 1-godzinne z danego działu
- testy
- kartkówki
- karty pracy
- aktywność na lekcji
- zadania domowe i dodatkowe
- odpowiedzi ustne

III.SPOSOBY I CZĘSTOTLIWOŚĆ SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. Odpytywanie bieżące, jako przypomnienie treści ostatniej lekcji.
2. Sprawdziany minimum 2 w semestrze.
3. Kartkówki – z bieżącego materiału (z 1-2 lekcji).
4. Karty pracy – według planu nauczyciela.
5. Zadania domowe – na bieżąco.
6. Praca w projektach szkolnych.

IV. SKALA OCEN

- Zgodnie z WSO stosuje się skalę od 1 do 6.
- Przy ocenach cząstkowych dopuszcza się plusy i minusy.
- Przy ocenie ze sprawdzianów stosuje się następujące progi procentowe:

100 %	ocena celująca
99% - 90%	ocena bardzo dobra
89% - 70%	ocena dobra
69% - 50%	ocena dostateczna
49% - 30%	ocena dopuszczająca
poniżej 30%	ocena niedostateczna

V. WYMAGANIA NA DANĄ OCENĘ

Ocena celująca

Uczeń:

- wykazuje się wiadomościami i umiejętnościami wykraczającymi poza program
- potrafi rozwiązać wiele problemów praktycznych i teoretycznych nietypowych, innych niż na lekcjach
- proponuje rozwiązania nietypowe
- jest twórczy i rozwija swoje uzdolnienia
- aktywnie uczestniczy w lekcji

- reprezentuje szkołę i klasę w konkursach na szczeblu wyższym niż szkolny
- regularnie odrabia prace domowe
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- samodzielnie rozwiązuje problemy zadane przez nauczyciela, inne niż przykłady pokazywane i rozwiązywane w klasie
- zadania wykonuje w terminie
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- wypowiada się poprawnie i precyzyjnie
- pracuje na lekcji z zaangażowaniem
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy

Ocena dobra

Uczeń:

- posiada wiadomości i umiejętności, które pozwalają mu na rozumienie większości materiału
- poprawnie rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne
- bierze czynny udział w lekcji
- zadania wykonuje w terminie a ewentualne braki uzupełnia, źle wykonane zadanie poprawia
- pracuje systematycznie

Ocena dostateczna

Uczeń

- opanował podstawowe wiadomości z przedmiotu na tyle, że jest w stanie czynić dalsze postępy w uczeniu się
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania i problemy
- pracuje w miarę systematycznie, czasami zapomina odrobić zadanie
- rzadko bierze aktywny udział w lekcji
- odpowiada na zadane pytania jako wyznaczony, nie zgłasza się do odpowiedzi

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności
- nie jest aktywny na lekcji, ale swoją postawą świadczy, że zależy mu na zdobyciu wiedzy
- nie pracuje systematycznie
- często zapomina zadań domowych

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- nie opanował minimum podstawowych wiadomości, co uniemożliwia mu dalsze zdobywanie wiedzy
- nie potrafi rozwiązać prostych zadań nawet przy pomocy nauczyciela
- nigdy się nie zgłasza
- zeszyt prowadzi niestarannie i fragmentarycznie pisze notatki
- nie odrabia zadań domowych
- wykazuje niechęć do nauki

VI. INFORMOWANIE O OCENACH

- wszystkie oceny są jawne i wystawiane według wymagań na daną ocenę
- uczeń ma prawo zapoznać się z uzasadnieniem ustalonej na semestr oceny
- wszystkie sprawdziany, kartkówki i karty pracy są do wglądu u nauczyciela
- o przewidywanej ocenie uczeń i rodzic dowiaduje się na miesiąc przed końcem danego semestru, a rodzic dodatkowo pisemnie na dwa tygodnie przed klasyfikacyjną radą pedagogiczną.
- W przypadku, gdy uczeń ma jakieś braki (nie napisał kartkówki, sprawdzianu lub nie wywiązał się z innego rodzaju zadania) z przyczyny nieobecności w szkole lub innych, nauczyciel oznacza ten brak oceną „0”. Wówczas uczeń ma 2 tygodnie na uzupełnienie zaległości.
Gdy w ciągu 2-ch tygodni nie nadrobi braków otrzymuje ocenę niedostateczną.

VII. POPRAWA OCEN

- W przypadku otrzymania ze sprawdzianu oceny niedostatecznej, uczeń ma prawo do jednorazowej poprawy (w dzienniku zachowane są obie oceny). Poprawa sprawdzianu jest dobrowolna. Powinna odbyć się w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- Ponieważ nauczyciel zapowiada kartkówki, obejmujące 1-2 tematy, oceny, które uczeń za nie otrzymuje nie podlegają poprawie.
- Rodzice lub uczeń mogą nie zgadzać się z przewidywaną oceną semestralną lub końcoworoczną, uważając ją za zaniżoną. W takiej sytuacji obowiązują procedury zawarte w WSO (Rodzice składają podanie do Dyrektora szkoły o rozpoczęcie postępowania, którego celem jest podniesienie uczniowi oceny. Dyrektor w odpowiedzi na takie pismo wyznacza termin i miejsce egzaminu sprawdzającego umiejętności i wiedzę Ucznia. Nauczyciel danych zajęć edukacyjnych zobowiązany jest do opracowania sprawdzianu poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych na ocenę, której dotyczy odwołanie ucznia. W przypadku zdania egzaminu, ocena ucznia ulega podniesieniu).
- Sprawdzian opanowania przez uczniów wiadomości i umiejętności z geografii w stosunku do wymagań edukacyjnych na ocenę wyższą, składa się z części pisemnej, a obejmuje wszystkie treści podstawy programowej zrealizowanych w danym roku szkolnym.

VIII. WYMAGANIA WOBEC UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

1. Uczniowie o inteligencji niższej niż przeciętna - uzyskują słabe wyniki w nauce, pomimo dużego własnego nakładu pracy i intensywnej stymulacji rozwoju; program szkoły ogólnodostępnej jest dla nich trudny, a przede wszystkim zbyt szybko realizowany. W tej grupie uczniów można mówić o obniżeniu wymagań pamiętając jednak, że obniżenie kryteriów jakościowych nie może zejść poniżej podstawy programowej.

Ogólne wymagania

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności
- pozostawianie więcej czasu na jego utrwalenie
- podawanie poleceń w prostszej formie
- unikanie trudnych/bardzo abstrakcyjnych pojęć

- częste odwoływanie się do konkretnego, przykładu
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych
- uwzględnienie wolniejszego tempa pracy (mniej zadań na klasówkach, zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie)
- szerokie stosowanie zasady pogłębienia
- odrębne instruowanie dzieci – tłumaczenie poleceń

2. Uczniowie słabo widzący

Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych

- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odblaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli/przedmiotów/konstrukcji geometrycznych do obejrzenia z bliska/na kartkach większego formatu
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych drogą wzrokową (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- częste zadawanie pytania „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych.

3. Uczniowie słabo słyszący

- zapewnienie dobrego oświetlenia klasy oraz miejsca dla dziecka w pierwszej ławce w rzędzie od okna.
- nauczyciel mówiąc do całej klasy, powinien stać w pobliżu dziecka zwrócony twarzą w jego stronę
- należy mówić do dziecka wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, upewniając się, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez dziecko - w przypadku trudności zapewnić mu dodatkowe wyjaśnienia, sformułować inaczej polecenie.
- w czasie lekcji wskazane jest używanie jak najczęściej pomocy wizualnych
- pisanie ze słuchu – należy stosować ćwiczenia w pisaniu ze słuchu tylko wyrazów lub zdań wcześniej z dzieckiem utrwalonych, w oparciu o znane mu słownictwo. Można także to zadanie zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu.
- przy ocenie prac pisemnych nie należy uwzględniać błędów wynikających z niedosłuchu

- przy ocenie osiągnięć ucznia należy szczególnie doceniać własną aktywność i wkład pracy, a także jego stosunek do obowiązków szkolnych (systematyczność, obowiązkowość, dokładność).

4. Specyficzne trudności w uczeniu się (np. dyskalkulia, dysgrafia, dysortografia, dysleksja)

Dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Diagnoza dysleksji nie daje możliwości obniżenia wymagań. Należy natomiast dbać o rozwój sfery emocjonalnej.

Ogólne zasady postępowania z uczniem z dysleksją rozwojową

- unikanie odpytywania z głośnego czytania przy całej klasie (gł. dzieci młodsze).
- ograniczanie czytania obszernych rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę, akceptowanie korzystania z form skróconych
- kontrolowanie stopnia zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów
- ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszenie liczby zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużenie czasu pracy.
- ograniczanie tekstów do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku; ew. przygotowanie dla dziecka gotowej notatki do wklejenia.
- przygotowywanie pisemnych sprawdzianów w formie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami
- wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych.
- w przedmiotach ścisłych w ocenie pracy ucznia wskazana jest koncentracja na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny - wystawienie uczniowi oceny pozytywnej. Należy zwrócić uwagę na graficzne rozplanowanie sprawdzianów – pod treścią zadania powinno być wolne miejsce na rozwiązanie. Tam, gdzie jest taka możliwość, pozwolić na korzystanie z gotowych wzorów, tablic itp.
- unikanie wrywania do odpowiedzi - umożliwienie przypomnienia wiadomości, koncentracji, opanowania napięcia emocjonalnego często blokującego wypowiedź
- podczas oceny prac pisemnych - nie uwzględniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo.
- Dysgrafia - wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na komputerze. Nie należy również oceniać estetyki pisma, np. w zeszytach.

Jeśli pismo dziecka jest trudne do odczytania, można zamienić pracę pisemną na wypowiedź ustną

5. Dzieci nadpobudliwe (nie tylko ze zdiagnozowanym ADHD) – głównym problemem jest zachowanie tych dzieci, utrudniające prowadzenie lekcji oraz problemy w nauce, wynikające z trudności w koncentracji uwagi.

Ogólne zasady postępowania z uczniem nadpobudliwym

- poświęcanie dziecku dużo uwagi, uczenie współdziałania, pracy w grupie
- ustalenie zrozumiałych dla dziecka reguły
- stosowanie zrozumiałego dla dziecka systemu pochwał i kar; wskazana życzliwa konsekwencja; wszystkie konsekwencje pozytywne jak i negatywne wyciągać natychmiast
- wzmacnianie wszystkich przejawy pożądanego zachowania;
- wydawanie poleceń krótkimi, zdecydowanymi zdaniami
- przekazywanie treści w jasnej, prostej i krótkiej formie; zadania powinny być krótkie, ale urozmaicone
- pomóc dziecku zorganizować świat wokół siebie; usuwać z otoczenia dziecka przedmioty, plakaty, obrazki, które mogą je rozpraszać; w miarę możliwości działać według wcześniej ustalonego planu
- pilnowanie, by uczeń wychodził do domu z zapisanym zadaniem domowym